

מסורת הש"ס

(א) ב"ב קלד: (ב) [לע"ט: (ו)ש"נ] (ג) [ע"י תוספות
תבוצ: (ד) ר"ב רזאזי קד
ביאור ארוך] (ד) ג"א מי
אמר אדם קרוב אל ממו
זל דלמא לא תמריק ר' א
הר פסח"ה לא תמריק אדם
קרוב אל ממו. ש"ר
(ה) מות ב:, (ו) [למקנ: לג:
ממו. ה' תבוצ: לה:]
(ז) [תוספתא דמכות פ"ד,
ב"ב א"ל י"א, א"ת,
(ח) ש"ל י"א, א"ת] (ט) ב"א:
הר, (ס) [וש"ע תוספות
תבוצ: ממו: ד"ה רבי
יחזק' ותוספות ש"ה קד.
ד"ה בללח:] (צ) [צב:]

גליון הש"ס

גמרא ואין אדם קרוב
אצל סבונו. דין חסיד דף
ע"א חסופות ד"ה ע"פ:
תרום ד"ה וכל וכו' ואם
לאו והיה אם בן. קשה לי
דמרימ' קף אם לא נמצא
הדבר והרעישו אם לא נמצא
רק והיה אם בן כמות ליפנין
בין מנן דמריי בעמלקות
דנעזובולאש חסיד ויפסו
היינו מלקות ואחרי' על"ף
משע' ללאו שאין בו משה
לוקון וממלא חסידים
העדים מלקות משום לא
מענה ויפס':

מוסף רש"י

פלוני בא על אשתו. נעלם
המלך מפניו ור' עזריאל מלוי, כ'
שומר מצו"ה ודבר משפטי
להורגו. לנעול, שאלו לא
להורגו. חלל אשתו וכל
הוא נעלם (ש"ס"ט) ב"ב
(טז').
ומבין שלוקח, עדין
גרסוה וכן גלות שפטר
המנוח מדין אומה, מדין
הטוב לוקח ולקחיה מדין
מיסוך אל מלך מענה
(מכות ב').
הדבריקא דתלמידי
ב"ר, בנמיא, ור' ווארקי
ורשע דיינין קאמר
ואדוק ורשע דבעלי דקדו
להם ו' ווארקי דקדו כ"י
למבט ב' ידיו כ"י
אנשי ועט א' האשפט
ושפטו ויהי א' כן היות,
ואת הוכרח כאן
דקדק, וכ' כל מקום
שדקדקי ב"ר, ור' חזקי
וחיניו כן היידיט כן מלקות,
חללא קדק למילי מקלות
כדקדקי ווארשע, אלף כל
כדקדק נעמיט, שפטי,
שקטיס ווארשע ודקדק וכל
אחריס ויהיוטו ווארשע
הנזון שאל דקדק ווארשע
ויהי א' היות השפטי, ויהי
א' כן היות כל הרשע, א'
אומה ו' כל מלקות היא
שאלו יט' קטיס כן דין
השפטי גמור, כדן נעדין כן
גרסא ו' גלות, ויפילי
השפטי וסכס'
והרשקו ליה מלא חטנה.
כל עשוי לאון מלקות אל
בתקום שפירי כן ע' עשה,
ובאן שאלו יכול לעשון
נעמיט המנוח כן וליקו
(המנוח)

פלוני בא על אשתי [וכו'] אבל לא להורגה. לפי שקרוב הוא אכלה ואע"ג דמהימנין ליה דהאי סהדומא לגבי חברה לא מהימנין ליה לגבי אשמו והיינו פלגין דיבורא דהא חד דיבורא הוא ולגבי האי מהימן ולא מהימן לגבי האי: אלל אשמו לא אמרינן. אדם קרוב לענין

פלגינן דיבורא והואיל ומהימן אהאיה
דיבורא למיקטליה לחבריה ליקטלוה
נמי לדידה קמ"ל: נהרגין. משום
פלוני: ואין משלמין ממון. טובת
הנחת כתובתה שאלו להפסידה מאי
שעמא שפרי לא הוירכו פסד האשה
ולמאן מפסדי: **בא על כהן של פלוני**
נהרגין. משום שניהם שצאו להרדג
אותו ואותה: **ומשלמין ממון.** שצאו
להפסידה כתובתה מן האירוסין
ומשלמין טובת הנחת כתובת דין כל
זוממי כתובה. ולא פליגא דרבא אדריב
יוסף דאמר לעיל [טז:] עדי בעל נהרגין
ואין משלמין ממון להחם כדן נדיסת
הקץ תשלומין לכתובה דיוה דעו
מיהוי ודיון דעלה מקטלי לא משלמי לה
ממון אבל היכא דלא ניסת הקץ
תשלומין להומה דאז נינהו דכל שצח
נעוריה לאכריה וזהו ליה ממון לזה
לאז ונפשות לזה משום דבועל ונערה
מיקטלי: **רבע השור.** ולא הוירכו
שור של מי: **ואין משלמין.** דמי השור
לא דיעין מנו: **ממון לזה.** לבעל
השור: **ונפשות.** בצייל פלוני הרובע:

פלוני רבע שורי. הוא ואחר מנאקע
עמו: **מהו.** פלוני ודאי מיקטיל אלף
שור מי מיקטיל: **מי אמרין אדם**
קרוב אלל ממונו. ופלגין דבורא
ליהמוני אחצריה ולא אשור אן דילמא
לא אמרין פלגי דיבורא אלף אדם
קרוב אלל ממונו אע"י דפלגין ליה
לעיל אלל עצמו: **הדר פשטה.** לא
אמרין אדם קרוב אלל ממונו לענין
פלגי דיבורא והשור יסקל. ובי אמרין
בתמורה (דף כה.) רובע או ררבע
על פי הבעלים אסור לגבוה ומותר
להדיט דאיוו סתקל הני מילי היכא
דלא העידו הבעלים על הרובע מי
דלא או העידו ולא היה עד שם ענהם
אלל הכא דגבצא מיקטיל על פי צבל
השור לא פלגין דיבורא משום ממון:
ושפטום. גבי מלקות תבי: **רמו**
לעדים וזוממין שלוקין. היכא דאין
הומה יכולה להתקיים בהם כגון
מעידין אנו בציט פלוני שהו כהנים
גרשאו ומנאלו וזוממין וזהו אם כהנים
אין אורמם יעשה או זן גרשה
מתחיל אלף סופג את הארבעים
מנלן: **משום.** דב"ד הנדקין את
הנדיק והרשעו את הרשע והיה אם
זן הכות אתי^ה הרשע צדקת נדיק למה
הוזכרה כאן וכי משום צדקת נדיק
מתבייב רשע מלקות אלף ודאי עדים
(ט' וזוממין) רמזי הכא דלאעדים קאי
האי והיה אם זן הכות והכי קלמור
עדים שהרשעו נדיק והחמו והנדיקו

עדים אחרונים את הצדיק והריי' נעשו
לבן גרושה וכיוצא בו: לאו שאין בו מ

"פלוני" ⁶ בא על אשתי הוא ואחר מצטרפין
 להורגו אבל לא להורגה מאי קא משמע
 לן דמפלגינן בדיבורא היינו הך מהו דתימא
 אדם קרוב אצל עצמו אמרינן אצל אשתו
 לא אמרינן קא משמע לן ואמר רבא פלוני
 בא על נערה המאורסה והוזמו נהרגין
 ואין משלמין ממון בתו של פלוני והוזמו
 נהרגין ומשלמין ממון ⁷ ממון לזה ונפשות
 לזה ואמר רבא פלוני רבע השור והוזמו
 נהרגין ואין משלמין ממון שורו של פלוני
 והוזמו נהרגין ומשלמין ממון ממון לזה
 ונפשות לזה הא תו למה לי היינו הך משום
 דקא בעי בעיא עלויה דבעי רבא פלוני
 רבע שורי מהו ⁸ מי אמרינן אדם קרוב אצל
 עצמו ⁹ ואין אדם קרוב אצל ממונו או דילמא
 אמרינן אדם קרוב אצל ממונו בתר דבעיא
 הדר פשטה אדם קרוב אצל עצמו ואין
 אדם קרוב אצל ממונו: מכות בשלשה כו':
 מנהני מילי אמר רב הונא אמר קרא
 וישפטום שנים ואין בית דין שקול מוסיפין
 עליהם עוד אחד הרי כאן שלשה אלא
 מעתה ¹ והצדיקו שנים והרשיעו שנים הרי
 כאן שבעה ההוא מיבעי ליה כדעולא דאמר
 עולא רמו לעדים ² זוממין מן התורה מניין
 רמו לעדים זוממין והא כתיב ³ כאשר זמם
 אלא רמו לעדים זוממין השלוקין מניין דכתיב
 והצדיקו את הצדיק והרשיעו את הרשע
 משום דהצדיקו את הצדיק והרשיעו את
 הרשע ⁴ והיה אם בן הכות הרשע יאלא עדים
 שהרשיעו את הצדיק ואתו עדי אחריני
 והצדיקו את הצדיק דמעיקרא ושוינהו להנך
 רשעים והיה אם בן הכות הרשע ותיפוק ליה
 ימלא תענה משום דהוה ליה לאו שאין בו
 מעשה וכל לאו שאין בו מעשה אין לוקין
 עליו: משום ר' ישמעאל אמרו בעשרים
 ושלשה: מ"ט דרבי ישמעאל ⁵ אמר אביי
 אתיא רשע רשע מחייבי מיתות כתיב הכא
 והיה אם בן הכות הרשע וכתיב התם
 אשר הוא רשע למות מה להלן בעשרים
 ושלשה אף כאן בעשרים ושלשה רבא
 אמר מלקות במקום מיתה עומדת אמר רב
 אחא בריה דרבא לרב אשי אי הכי אומדנא
 למה לי למחיה ואי מאית לימות א"ל אמר
 קרא ⁶ ונקלה אחך לעיניך כי מחית אנבא
 דחיי מחית אלא הא דתניא ⁷ האמדרוהו
 לקבל עשרים אין מכין אותו אלא מכות
 הראויות להשתלש וכמה הן תמני סרי
 למחיה

ששים אלו העדים הראשונים וילקו ואם אינו ענין לעדות מ
ששים אין לוקין עליו. מהם לא תשומר לעשות וגו' והפלה
במימיה עומדים. דכיון דעבר על אזהרת בורא רחמי ה
מסקילה בפני עצמה ושריפה בפני עצמה והרג בפני עצמו
דנא למה לי. דקמני באלו הן הלוקין (שם דף כז.) דלדומ
בשעה שזוקה יחא אחיך שיכה את הדי ולא את המת ויבין
וראו שאין יכול לקבל עשרים ואחת ואם יכיהו עשרים ואחת
תחלקים בעינן שמכה שתי ידות מאחוריו ושליש מלפניו ומקט

דיני ממונות בשלשה פרק ראשון סנהדרין י.

אצל אשתו לא אמרינו. אע"ג דמתני' היא צוה צורר (דף ס:) דעל כאשתו לענין עדות ס"ד הכא דמחמת מגו דמהימן להורגו מהימן להורגה: **משום** דהוי לא שאין בו מעשה. וה"ה דה"מ למימר משום דהוי לאו שניתן לזוהרת מיתת צ"ד ואפ"ה גלי

לן והיה אם צן הכות הרשע דלקי
ובלצד שלא יוכל לצא לירי חיוב מיתה
אבל אם אפשר לו לצא לירי חיוב
מיתה לא לקי כדאמר במרוצה (בבא
קמא דף עד: ושם) תסמיים דרבי
אלעזר דלמור הוכחשו צנפס ולצסוק
חיינו מי יחיינו דלמור חיינו מי יחיינו

הואנו מין להרגין להיך ממנו ערס
 שהוכתשו נחשמו לוקין ואי ס"ה הוכתשו
 ולכסוף חנפם להרגין הוה ליה לאו
 שניתן לאזהרת מיתמ ד"ד ואם תאמר
 דהכא משמע דלוקין אלאו דלא תענה
 משום דגלי לן קרא דוהיה אם בן
 הכות וכן צפ"ק דמכות (דף י"ג ע"א)
 גבי מעידים אנו צא"ש פלוני שהוא בן
 הרגשה משמע דלכ"ע לקי וצמיעין אנו
 צא"ש פלוני שחייב נאצירו מאתים זוז
 (ס"ד.) הוה נמי לקי לכ"ע אי אלו משום
 כדי רשעתו וצפ"ק דמכות (ס"א)
 גבי מעידים אנו צא"ש פלוני שחייב
 מלקות מ' וגמלאו וזוממין קאמרי רבנן
 דאין לוקין אלא מ' ואחריון בגמרא
 (ס"א) האי לא תענה רבנן מאי עבדי
 ליה מיעבי דהא לאזהרת עדים
 וזוממין וי"ל דהם ודאי כיון דלקי מ'
 מנאשר זמם ודאי אפשר להלקותם
 בלא אזהרה דלא ענש הכתוב אלא כ'
 הזהיר והיינו מלא תענה וגמלאו הך
 דלקי מנאשר זמם הו' משום אזהרה

לנה מענה ויכר חי חפסר להקוּטוּ
פ' על לאו אחד אבל בכן גרושה או
בן חלוּתה שפיר לקי מלֵא מענה וכן
בני מאתים זוז לאו כדי רשעוּתוּ וכו'
לקי מלֵא מענה דממוֹן לאֵל נִשְׁמָעֵהּ אִתָּהּ:
וְכָל דָּאֵו שְׂאִין בּוּ מַעֲשֵׂה אִין לִוְקוּן
עָלִין. אפי' לרבי יהודה דלית
ליה בכל דוכתא לוקין עליו אתי האי
שינוי דהא מעדים וזוממין יליף לה
לר' יהודה צפ"ק דמכות (דף קז: *) וסו'
לאו יהיה אם בן הכות הרשע דגלי
לן בעדים וזוממין ה"א בכל דוכתא לאו
שאין בו מעשה אין לוקין עליוס':
רַבָּא אָמַר מַלְקוּת תַּחַת מִיתָה
עוֹמֶדֶת. משמע דלית ליה
ג"ש דרשע רשע ונצמקס אחר מפורס
(למנו דף לג: ושם ד"ה אחי):

מַלְקוּת תחת מִיתָה עֹמֶדֶת.
 י"מ מִשׁוֹם דְּבִנִּי נֶחֱ
 אֲזִהְרֶנּוּ וְזֶה הִיא מִיתָתוֹ וְנִתְּנָה לְיִשְׂרָאֵל
 מַלְקוּת עַל אֲזִהְרֶנּוּ תַּחַת מִיתָה דְּבִנִּי
 נֶחֱ וְעוֹד י"ל מִשׁוֹם דְּזִמְיִנִי מִתִּיב ע"י
 מַלְקוּת כְּדֵתֵנּוּ בְּכָל הֵן הַגּוֹלֵן (מִסּוֹת דף
 ט' וְזֶה הִיא מִיתָתוֹ יְדוּ וְסוֹתוֹ וְקִשָּׁה לְשִׁנִּי
 הַפִּירֹשִׁים הֵלְלוּ דְּמֵאָה פֶּרֶץ אִי הִכִּי
 אֲזִמְדֵּנָה לְנֶחֱ לִי וְפִי הַקּוֹנֶטֶרֶס עֵינֶיךָ:
 סִבְרָה

וְיוֹן דִּהָא אֵין לוֹקִין וּמַשְׁלֵמִין מַתְיָה עֵין
 'אֵת מַתְיָה וְגו' (דְּרַסֵּי מֵן) בָּצִלוּ הֵן
 לְמוֹת וּמַתְיָה וְזוֹ קָם עֲלֵי הַכְּתוּב
 הוּי גַּמִּי מַלְקוֹת כֹּחַת מִן הַמַּתְיָה:
 הָאֵת אִתּוֹ אִם אִתּוֹ יִכּוֹל לְקַבֵּל אֲרַבְעִים
 מַתְיָה לִּיהַ בְּפִלְגָא כִּי מַתְיָה עַל אֲרִיד פִּלְגָא
 יִמּוֹת בֵּה: אֵין מַתְיָה אִתּוֹ אִלָּא. שְׁמוּנָה
 נִפְקָא לֵן בָּצִלוּ הֵן הַלּוֹקִין (שֵׁם דָּף ג.ד.).
 לְמַתְיָה

עין משפט
נר מצוה

עו א מיי פייז מהלג
עדות הלכה ב:
עו ב ג מיי שם פכ"א
הלכה י:
עו ד מיי שם פייז הלכה
ב:
עמ ה מיי פ"ב שם הלכה
ח:
פ ו מיי שם הלכה ט:
פז ז מיי פייז מהלכות
סנהדרין הלכה א
[והל"ה] סמג לאזין קטט:
פח ח מיי שם פייז הלכה
ב סמג שם:

תורה אור השלם

1. בי ידעה ריב בין אנשים ונגשו אל המטבח והציקו את הצדוק והרשעה את הרעש: בדברים כ א
2. ועשיהם לו כאשר נבם לעשות לאחיו ובשרת הרע מקרבך: בדברים ט ט
3. והיה אם בן הבות הרקע והפולו השטן והבחו לקניו בין רשעה ומספר: בדברים כ ב
4. לא תורחל את אנתא לא תגנב לא תענה ברעך עד שקר: שמות כ ג
5. ולא תקויו כפר לנפש רצח אשר הורג רשע למות כי מות יקמת: במדבר לו א
6. אברעם ונבזר לא יסוף פן יסוף והקלה על אלה פן רבה ותקלה אדוני לעמך: בדברים כ ד

רבינו חננאל

פלוג' בא על אשתי הוא ואחד מצטרפין להורגו לרבע אבל לא להורגו לבעול לבני אשתו קרוב הוא ועוד אמר פלוג' בא לב' נערה מאשרו והחמו הנרגין מאשרו ששק' הי' על נערה מאשרה. ואין משלמין ממון לא הנעיר ועל נערה ודעה. אבל אם העיר על בחו' של פלוג' שבעלה באנס והחמו הנרגין על הבעול ומשלמין ממון לנערה כי בעדותן שבעלה היו מפסידין כחובת בחולה מבעלה. וקרא' לו כבולוה כחובה ודבר' לו הדין בעדים המעידין כי פלוג' רבע שור' ר' א' ואם העיר כי רבע שור' הוא ואחד מצטרפין להורגו לרבע ולסלקו השור ואסמקו פשטא ורשע אדם קרוב אצל עצמו ואין אדם קרוב אצל ממון: **מכות** ב' שצמר גזשני לא מגשש ושפטום הרי כאן ב' אין י"ד שקול מסיפין עיניהן בע"א הרי כאן ב' **א"תא** רשע ששע פירוש חביב אב' במלקות וזרי אב' כן הכות הרשע וגרי וכתבי אשר הרי אדם רשע למות' מה דין רשע למיתא ב' א' רשע דמלקות